

Література

1. Сисоєва С. О. Освітні системи країн Європейського Союзу: загальна характеристика : навч. посіб. / С. О. Сисоєва, Т. Є. Кристопчук. – Рівне : Овід, 2012. – 352 с.
2. Терещук Г. Освітній процес у ТНПУ ім. В. Гнатюка: стан, проблеми та модернізація у контексті нового Закону України «Про вищу освіту» / Г. Терещук // Україна–Європа–Світ : міжнародний збірник наукових праць. – Тернопіль, 2014. – Вип. 14. – С. 28–32.
3. Фундаменталізація професійної підготовки у вимірі європейського освітнього простору: постановка проблеми [Електр. рес.] / М. Ф. Дмитриченко, О. К. Русановський, В. К. Сидоренко, Г. В. Терещук. – Режим доступу: <http://zavantag.com/docs/3209/index-101712.html>.
4. The Teaching Profession in Europe: Practices, Perceptions, and Policies [Електр. рес.] – Режим доступу: http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/184EN.pdf.
5. Wasielewski K. Kierunki zmian w szkolnictwie wyższym w wybranych krajach Europy Środkowo-Wschodniej / Krzysztof Wasielewski [Електр. Рес.]. – Режим доступу : <http://forumoswiatowe.pl/index.php/czasopismo/article/view/479/0>.

МУЗИЧНО-ЕСТЕТИЧНА СКЛАДОВА ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ І РЕСПУБЛІЦІ КОРЕЯ

Кім О.О.

Харківська спеціалізована школа № 181 «Дьонсурі»
E-mail: kim.sungdai@yahoo.com

Сучасне світове сценічне мистецтво поряд із розподілом на традиційні жанри драми, комедії, опери тощо представлено також і такими видами, яким притаманні риси водночас декількох традиційних. Прикладом може бути музична комедія, або мюзикл у кінематографі, які поєднують драматургію, хореографію, поезію, музику тощо. Певним відповідником цієї тенденції в освітньому процесі є інтеграція у мистецькій освіті, особливо — початковій, яка підвищує вмотивованість учнів, звертаючись водночас як до раціональних, так і емоційних сторін свідомості та

Європейський досвід впровадження інтегрованого навчання та перспективи його використання в новій українській школі

активізуючи не тільки навчальну, але й безпосередньо творчу діяльність. Можна помітити, що в обох названих випадках головним чинником поєднання тут виявляється саме музична складова.

Т. Турчин у своєму дослідженні зазначає: «Відмінність сучасного уроку музики від занять з інших предметів полягає у творчій спрямованості навчання. Сучасні учні мають не тільки активно працювати на уроці музики, їхні дії повинні бути спрямовані на певні творчі досягнення» [1, с. 64]. Підкреслюється, що участь учнів у музично-просвітницькій діяльності є важливим результатом естетичного виховання сучасних школярів. У роботі розглядаються такі види діяльності: театральна, яка спрямована на здобуття учнями знань в галузі музичного мистецтва та розширення музично-театрального лексикону. Музично-театральна діяльність покликана впливати на формування естетично-оцінного ставлення до дійсності, зокрема до музичного.

Л.М. Масол підкреслює, що «реформування мистецької освіти в напрямі *цілісності* (по вертикалі — впродовж 1–12-х класів і по горизонталі — через охоплення всіх видів мистецтв), зокрема введення інтегрованих курсів «Мистецтво» (1–4 кл.) та «Художня культура» у старшій школі надзвичайно актуалізує розробку методологічних засад інтегративної мистецької освіти, загалом, теоретичних основ комплексу навчальних програм, узгоджених між собою та з іншими освітніми галузями» [2, с. 4].

Ці та багато інших досліджень вітчизняних педагогів-науковців знайшли своє відображення у «Концепції нової української школи» (ухвалена рішенням колегії МОН України 27.10.2016). Автори Концепції між іншим зазначають, що нові освітні стандарти будуть ґрунтуватися на «рекомендаціях Європейського парламенту та Ради Європи щодо формування ключових компетентностей освіти». Але не менш корисним було б вивчення та впровадження досвіду також і провідних країн Сходу, у тому числі — Республіки Корея. Тим більше, що цей досвід охоплює не тільки новітню історію з відновлення державності у середині ХХ ст., але глибоким корінням сягає ще до часів античності та середньовіччя. Провідною філософією

Європейський досвід впровадження інтегрованого навчання та перспективи його використання в новій українській школі

корейців від давнини і дотепер було вчення Конфуція, який наголошував, між іншим, про важливість виховання такими засобами, як музика – музично-естетична складова за Конфуцієм також відіграла не останню роль у вихованні [3].

Проблемі художньої освіти, музичної освіти, художньо-естетичного виховання та музично-естетичного виховання присвячено дослідження сучасних науковців Республіки Корея. Наприклад, у науковій праці Джонг Йонг Су виокремлено роль музично-театральної педагогіки. Автором розглянуто питання впровадження у навчальний процес такої форми художньо-музичного виховання, як дитяча музично-театральна студія. Тут також на передній план висувається музичний аспект художнього виховання, музично-естетичний та музично-етичний розвиток дитини. Зазначається, що музично-театральна діяльність — найближча та зрозуміла дітям, позаяк є головною формою корейського традиційного мистецтва «пхансорі», яка поєднує музично-інструментальну, сценічну, хореографічну, вокальну, сценічну майстерність, пластику та ораторське мистецтво. Такий синкретичний характер є притаманним дитячій творчості в Республіці Корея з її цілісністю, природністю та втіленням предметів уяви в різноманітних художніх формах [4].

Вже у 2008 р. інтеграцію шкільних навчальних дисциплін естетичного циклу в Республіці Корея було законодавчо закріплено Міністерством освіти, науки і техніки у «Навчальному плані Республіки Корея» [5], у якому були зазначені загальні стандарти, які повинні бути здійснені у початковій та середній школі. Виокремлено наступні характеристики навчального плану: індивідуальний розвиток, автономія навчальних закладів, співпраця учнів, батьків, вчителів, керуючих органів з метою розвитку оптимального для учнів навчального плану, наміри створювати орієнтовану на цей навчальний план систему шкільної освіти. Планом було передбачено інтегровані цикли у 1 та 2 класах початкової школи «Радісне Життя» (180 год на рік у першому класі та 204 год у другому класі — близько 25% загального обсягу навчального плану) та «Я – першокласник» (80 год на рік — близько 10%), разом — третина загального обсягу.

Європейський досвід впровадження інтегрованого навчання та перспективи його використання в новій українській школі

Слід при цьому зазначити, що ці цикли поєднали не тільки такі дисципліни, як музика і образотворче мистецтво але й *фізичну культуру та іноземну (англійська) мову* [5]. Впровадження досвіду інтеграції музики та іноземної мови у класних та позакласних заходах виявилось принципово корисним у 20-річній навчальній діяльності комунального закладу «Харківська спеціалізована школа І-ІІІ ступенів № 181 «Дьонсурі» («Джерельце»), створеного з метою відродження мови і культури етнічних корейців у місті, де відповідно до їх відсотку більшість учнів є представниками *традиційних для України етносів*. Вирішальним чинником вмотивованості навчання представників «більшості» стало комплексне естетичне виховання у *поліетнічному, полікультурному* шкільному середовищі, яке вплинуло на характер усіх видів діяльності учнів.

Музично-естетичне виховання учнів у закладі починається з першого класу. В перший день навчального року учні відвідують музей корейської культури на базі школи. Діти знайомляться з таємницею Країни ранкової свіжості – Кореї. З чарівними і таємними звуками національних музичних інструментів, яскравим національним одягом «Ханбок», пензлями та тушшю для каліграфії, старовинним корейським посудом. Відвідування музею корейської культури є додатковим стимулом для засвоєння матеріалу. При цьому важливу роль на уроках музичного мистецтва в початкових класах відіграють такі види діяльності, як ігрова, творча та практична. З урахуванням вікових особливостей, швидкої втомлюваності молодших школярів заняття побудовані на зміні різних форм діяльності, а саме: спів, театралізація, інсценізація, мультиплікація, хореографія, малювання, виготовлення орігамі, гра на шумових музичних інструментах та слухання музики. Застосування таких видів діяльності підвищує інтерес учнів до уроку, зосереджує увагу та запобігає фізичній втомлюваності, сприяє формуванню естетичного досвіду школярів. Використання рольових, ситуативних ігор дає можливість учням проявити свої творчі здібності. На різних етапах уроку учні можуть презентувати себе як диригент, художник, актор. Особливе значення у шкільному освітньому середовищі надається виховній роботі. Синтез

Європейський досвід впровадження інтегрованого навчання та перспективи його використання в новій українській школі

пластики, хореографії, стриманості, краси відображено у таких заходах, як день корейської писемності, фестиваль корейської пісні.

Історичним етапом у школі була робота науковців з викладання корейської мови, хореографії та національної музики з Республіки Корея. Було створено ансамбль традиційного корейського танцю, ансамбль традиційних корейських музичних інструментів «Самуль норі», дитячий театр. Інтеграційні підходи до мистецької діяльності створили найефективніше середовище для реалізації творчого потенціалу учнівської молоді, мотивації до творчої діяльності та формування творче мислення учнів.

Знаковою подією у 2016 р. у рамках туру по Україні був виступ відомої корейської дизайнерки національного одягу, письменниці Лі Хьо Дже, яка володіє таємницями корейської культури. Учні закладу взяли участь у показі національного одягу «Ханбок». Демонстрація учнями школи зразків від старовинного корейського одягу до сучасності поєднало у собі елементи старовинної національної музики, хореографії та сценографії. Використання музики як складової музично-естетичного виховання під час проведення подібних заходів відіграє особливу роль у всебічному розвитку дитини, впливає на духовну та емоційно-почуттєву сферу учнів.

Виховання засобами музики, поезії, хореографії та театру знайшли місце у роботі з учнями в позаурочний час. На заняттях ансамблю традиційних корейських інструментів «Самуль норі» відбувається поєднання інструментальної гри зі словом. Особливістю гри на інструментах є різноманітний ритм, побудований на імпровізації, яскравість, емоційність, характерний рух та театралізація. Інтеграція театралізації, інсценування та музики як синкретичний вид мистецтва застосовується на заняттях ансамблю корейського традиційного танцю «Мугунхва» («Мальва»). Найбільш відомими серед корейських національних танців є «тхальчхум» (танок з масками), «пукчхум» (танок з барабанами), «кангасувулле» (хороводний народний танок) та «пукчхечхум» (танок з віялами).

Таким чином, досвід інтегрованого навчання в освітньому процесі школи свідчить про його ефективність у досягненні

Європейський досвід впровадження інтегрованого навчання та перспективи його використання в новій українській школі

цілей, сформульованих подібно як у «Концепції нової української школи»: патріот з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення,.. цілісна особистість,.. інноватор, здатний змінювати навколишній світ; так і в «Навчальному плані Республіки Корея»: національна єдність, особистісна орієнтація, креативність [5, с. 3].

Література

1. Турчин Т.М. Застосування осучаснених форм музичного навчання молодших школярів як передумова їх творчого розвитку / Т.М. Турчин // Рідна школа . – 2011. – № 7. – С. 64-68.
2. Масол Л.М. Концептуальні засади формування змісту загальної мистецької освіти в контексті державних стандартів [електронний ресурс] / Л.М. Масол. – Режим доступу: http://library.udpu.org.ua/library_files/psuh_pedagog_probl_silsk_shkolu/1/visnuk_3.pdf
3. Li Chenyang. Interpreting Confucius: the Aesthetic Turn and Its Challenges [електронний ресурс] / Chenyang Li // From the Selected Works of Chenyang Li. – Nanyang Technological University. – 2018. – 17 p. – Режим доступу: http://www.researchgate.net/publication/318561388_Interpreting_Confucius_The_Aesthetic_Turn_and_Its_Challenges
4. Джонг Ёнг Су. Педагогические особенности художественно-музыкального воспитания учащихся общеобразовательных школ Республики Корея дис. ... канд.пед. наук : 13.00.02 [текст] / Ёнг Су Джонг; Московский Гос. ун-т культуры и искусств; науч. рук. Максимова Е.И. – М.: 2008. – 192 с.
5. «The School Curriculum of the Republic of Korea» Proclamation #2008-160 of the Ministry of Education, Science and Technology of the Republic of Korea («Навчальний план Республіки Корея». Постанова № 2008-160 Міністерства освіти, науки і техніки Республіки Корея [електронний ресурс] . – Сеул. – 2008. – Режим доступу: http://gangwonepik.weebly.com/uploads/1/3/8/5/13851570/national_school_curriculum-english2008.pdf